

باسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی گرگان

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

آیین نامه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی

دانشکده علوم پزشکی گرگان

پاییز ۱۴۰۲

مقدمه

ارزشیابی دوره پزشکی عمومی فرآیندی نظام مند و مستمر است که در آن به گردآوری و تحلیل اطلاعات به منظور قضاوت در مورد اثربخشی و کفایت برنامه آموزشی و اجزای اصلی آن که شامل مدل های برنامه درسی، ساختار برنامه و ترکیب و طول دوره و بخشهای ضروری و انتخابی است میپردازد. در آموزش عالی که یکی از ارکان اساسی جامعه است ضرورت ارزشیابی و متعاقباً ارتقاء کیفیت آن، هدف اساسی محسوب می شود.

اطلاعات حاصل از ارزشیابی دوره های آموزشی را می توان برای مقاصد سازنده (formative) و پایانی (summative) استفاده نمود. ارزشیابی سازنده دوره های آموزشی، نقاطی که قابلیت اصلاح و بهتر شدن دارد را مشخص می کند و زمینه را برای ارایه بازخورد فراهم می سازد. از نتایج ارزشیابی پایانی می توان در موارد تصمیم گیری در مورد دوره های آموزشی (نظیر پایان دادن یا بازنگری آن) استفاده نمود.

این آیین نامه در مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشکده علوم پزشکی، با مسؤولیت اجرایی EDO و نظارت و مشاوره مرکز مطالعات تدوین شده است و از این پس، مبنای استقرار نظام جامع ارزشیابی دوره های آموزشی در دانشکده علوم پزشکی گراش قرار می گیرد.

تعاریف

دوره پزشکی عمومی: در ایران شامل دوره هفت ساله است و متشکل از مقطع علوم پایه، مقدمات بالینی، کارآموزی و کارورزی است.

ارزیابی تکوینی: ارزیابی است که در طول دوره زمانی که فعالیت آموزشی در جریان است انجام میشود و هدف آن اصلاح و بهبود وضعیت یادگیری دانشجو است.

ارزیابی تراکمی: نوعی ارزیابی است که معمولاً در انتهای دوره انجام میشود.

ارزشیابی آموزشی: فرایندی است که طی آن بر اساس تفسیر نتایج اطلاعات گردآوری شده مشخص میشود که دوره آموزشی تا چه اندازه در جهت نیل به اهداف خود موفق بوده است. استافل بیم در مدل ارزشیابی برنامه سیپ (CIPP) چهار مرحله زمینه (Context)، درون داد (Input)، فرایند (Process) و برون داد (Product) را توصیف می کند. ما با الگوگیری از این مدل، به منظور ارزشیابی تکوینی (در پایان هر نیمسال)، فرایند و برون داد و به منظور انجام ارزشیابی تراکمی (در پایان دوره پزشکی عمومی)، زمینه، درون داد، فرایند و برون داد را ارزشیابی می کنیم. در واقع ارزشیابی جامع دوره پزشکی عمومی به منظور ارزشیابی برنامه طراحی شده، تعیین میزان اجرای فعالیتهای تعیین شده (ارزشیابی فرایند) و تعیین میزان دستیابی به اهداف و پیامدهای دوره (ارزشیابی پیامد) انجام می شود.

مسئول اجرای ارزشیابی: تمامی فرایندهای مربوط به ارزشیابی دوره پزشکی عمومی توسط EDO دانشکده پزشکی و تحت نظارت کمیته اجرایی دوره پزشکی عمومی انجام می شود.

اهداف

- جمع آوری و تجزیه تحلیل اطلاعات به منظور سنجش اثربخشی و کفایت برنامه آموزشی
- تصمیم گیری و سیاستگذاری بهتر در آموزش پزشکی عمومی
- تعیین کیفیت برنامه آموزشی و تحقق اهداف آموزشی در برنامه ریزی درسی و آموزشی
- ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی
- ارائه فیدبک مناسب به مسئولین مربوطه بر اساس نتایج به دست آمده
- پیگیری نتایج پس از اعمال تغییرات، به منظور اصلاح برنامه
- ارائه گزارش از نتایج ارزشیابی دوره پزشکی عمومی دانشکده به سطوح مربوطه

ساختار و تشکیلات

EDO دانشکده پزشکی به کمک EDC تحت نظارت کمیته اجرایی دوره پزشکی عمومی مسؤلیت برنامه ریزی، پایش و هماهنگی ارزشیابی دوره مذکور را به عهده دارد.

وظایف EDO در ارزشیابی برنامه عبارت است از:

- اجرای آیین نامه نظام جامع ارزشیابی دوره پزشکی عمومی تدوین شده توسط EDC
- طراحی ابزارهای ارزشیابی و بررسی روایی و پایایی آن
- پایش و نظارت بر اجرای نظام جامع ارزشیابی
- تصویب و ارائه گزارش های ارزشیابی به مراجع ذیربط و ذینفعان
- پیشنهاد راهکار برای رفع چالش های موجود

اعضای کمیته اجرایی دوره پزشکی عمومی:

- معاون آموزشی دانشکده علوم پزشکی
- مدیر آموزش
- مدیر مرکز مطالعات و توسعه دانشکده
- مدیر دفتر توسعه آموزش دانشکده
- مدیر گروه علوم پایه پزشکی عمومی
- دو نفر از اعضای هیأت علمی
- معاون آموزشی بیمارستان
- دو نفر کارشناس ارزشیابی

طراحی و اجرای ارزشیابی

ارزشیابی دوره پزشکی عمومی به منظور تعیین میزان اجرای برنامه طراحی شده (ارزشیابی فرایند) و تعیین میزان دستیابی به اهداف و پیامدهای دوره (ارزشیابی پیامد) انجام می شود.

ارزشیابی دوره پزشکی عمومی در دو سطح انجام می شود.

- ارزشیابی های خرد، در انتهای هر نیمسال در طول دوره های علوم پایه، فیزیوپاتولوژی، کارآموزی و کارورزی انجام می شود.
- ارزشیابی جامع در پایان دوره پزشکی عمومی برای هر ورودی انجام می شود.
- منابع جمع آوری اطلاعات ارزشیابی شامل دانشجویان، اعضای هیات علمی، مدیران گروه و مسئولان دانشکده و دانش آموختگان می باشند.
- روش ها و ابزارهای جمع آوری اطلاعات ارزشیابی شامل پرسشنامه، بحث گروهی، مصاحبه و بررسی مستندات و مدارک موجود می باشد.

پرسشنامه های مورد استفاده شامل پرسشنامه ارزشیابی کیفیت اجرای دوره از نظر دانشجویان و مدرسان، پرسشنامه کیفیت جو آموزشی (DREEM) پرسشنامه کیفیت آموزش مدرسان و پرسشنامه دانش آموختگان AAMC است.

منابع جمع آوری شواهد شامل نظرات اساتید و دانشجویان، کلیه موارد برنامه درسی، روش آموزش و محیط آموزشی می باشد.

استفاده و انتشار نتایج ارزشیابی

گزارش ارزشیابی توسط EDO و با همکاری EDC تهیه شده و به صورت کتبی و از طریق نامه اداری به مخاطبان ارزشیابی شامل معاون آموزشی و ریاست دانشکده ارسال می شود.

این آیین نامه در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۱۲ شورای آموزشی دانشکده به تصویب رسید.